

PROGRAM FOR
CHILD PROTECTION
FROM SEXUAL ABUSE

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια

DARTMOUTH

Yale University
School of Medicine

Φορέας Διοργάνωσης

Χορηγός

Κοινωφελές Ίδρυμα
Ιωάννη Σ. Λάτον

Σεξουαλική Κακοποίηση Παιδιών: Όρα για δράση από τους Επαγγελματίες Υγείας

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

10.00-10.10

Χαιρετισμοί

Χαρά Σπηλιοπούλου

Καθηγήτρια Ιατροδικαστικής, Διευθύντρια Εργαστηρίου Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας ΕΚΠΑ
Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημόνων Υγείας ΕΚΠΑ

Μαρίζα Τσολιά

Καθηγήτρια Παιδιατρικής και Παιδιατρικής Λοιμωξιολογίας, Διευθύντρια Β' Παιδιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ,
Νοσοκομείο "Π. & Α. Κυριακού"

Αλέξανδρος Ροδολάκης

Καθηγητής Γυναικολογικής Ογκολογίας, Διευθυντής Α' Μαιευτικής-Γυναικολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο
«Αλεξάνδρα»

10.10-10.35

Βέλτιστες πρακτικές στη συνέντευξη: «Πώς να μιλήσω με το παιδί και την οικογένεια»

Αλέξανδρος Πάνος

Παιδίατρος, Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

10.35-11.00

Σημεία κλειδί στην κλινική εξέταση του παιδιού με υποψία σεξουαλικής κακοποίησης

Ανδρέας Καλαμπαλίκης

Μαιευτήρας / Γυναικολόγος, Α' Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»

11.00-11.10

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.10-11.35

Ο ιατρός αντιμέτωπος με ευρήματα σεξουαλικής κακοποίησης: αξιολόγηση και διερεύνηση

Λίνα Μιχαλά

Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα»

11.35-12.00

Η ιατροδικαστική εκτίμηση μετά την αναφορά

Κωνσταντίνος Κάτσος

Ιατροδικαστής, Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας ΕΚΠΑ

12.00-12.10

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12.10-12.35

Κλινικός αλγόριθμος διαχείρισης : Από την ανησυχία στην προστασία του παιδιού

Αλεξάνδρα Σολδάτου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. Κυριακού»,
Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

12.35-13.00

Νομικά ζητήματα προστασίας του παιδιού με υποψία σεξουαλικής κακοποίησης : Ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας.

Ηλέκτρα Κουτσούκου

Δρ. Δικαιωμάτων Παιδιού, Δικηγόρος, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

Κλείσιμο - Ολοκλήρωση

Το ELIZA – Σωματείο Κατά της Κακοποίησης του Παιδιού ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 2008, με μοναδικό σκοπό την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή κακοποίησης. Οι δράσεις του, από την ίδρυση του έως σήμερα, στοχεύουν στην Ευαισθητοποίηση και Κινητοποίηση των Πολιτών ενάντια στη βία στα παιδιά, στην Πρόληψη του φαινομένου, τον πρώιμο Εντοπισμό και την Αναγνώριση των περιστατικών κακοποίησης, προκειμένου να ληφθούν μέτρα για την ανακούφιση των παιδιών που βιώνουν καθημερινά το μαρτύριο της βίας.

www.eliza.org.gr

Αλέξανδρος Πάνος

Παιδίατρος, Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων 'Π. & Α. Κυριακού', Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

Ο Αλέξανδρος Πάνος γεννήθηκε στην Αθήνα και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ιατρική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 2009. Ειδικεύτηκε στην παιδιατρική στην Β' Παιδιατρική Κλινική του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στο Γενικό Νοσοκομείο Παίδων «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», από όπου και έλαβε τίτλο ειδικότητας παιδιατρικής το 2018. Από το 2019 έως το 2020 κατέχει θέση Ακαδημαϊκού Υποτρόφου και από το 2020 θέση επικουρικού Παιδιάτρου. Εργάζεται στην Μονάδα Φροντίδας για την Ασφάλεια του Παιδιού της Β' Παιδιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ. Είναι υποψήφιος διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ με θέμα την «Ανίχνευση πρώιμων παραγόντων κινδύνου για την ασφάλεια των παιδιών». Στα ειδικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας του παιδιού, η κοινωνική παιδιατρική, η αντιμετώπιση και η πρόληψη της κακοποίησης του παιδιού.

Ανδρέας Καλαμπαλίκης

Μαιευτήρας / Γυναικολόγος, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο 'Αλεξάνδρα'

Ο Ανδρέας Καλαμπαλίκης αποφοίτησε το 2011 από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Τον Ιούνιο του 2020 έλαβε τον τίτλο ειδικότητας της Μαιευτικής και Γυναικολογίας και από τον Οκτώβριο του 2020 είναι εξειδικευόμενος στην Παιδική και Εφηβική Γυναικολογία στην Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του ΕΚΠΑ. Το 2020 έλαβε τον Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών στην «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» του ΕΚΠΑ. Από τον Οκτώβριο του 2019 είναι υποψήφιος Διδάκτωρ του ΕΚΠΑ με θέμα «Σεξουαλική κακοποίηση: Αντίληψη, Αντιμετώπιση και Διαχείριση περιστατικών». Είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής Εξειδικευμένης Υποστήριξης Ζωής Ενηλίκων (ALS), Νεογνών (NLS) και Εγκύων (ALSO).

Λίνα Μιχαλά

Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας, Α' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο 'Αλεξάνδρα'

Η Λίνα (Σταυρούλα) Μιχαλά σπούδασε στην Ιατρική Αθήνας και ειδικεύθηκε επί 8ετία σε πανεπιστημιακά νοσοκομεία του Λονδίνου. Από το 2007 εργάστηκε στο νοσοκομείο UCLH ως Clinical Fellow και Consultant Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας. Είναι υπεύθυνη του τμήματος Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας στην Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική, στο ΓΝΑ Αλεξάνδρα (Πιστοποιημένο κέντρο εκπαίδευσης IFEPAG). Είναι Fellow του Βασιλικού Κολλεγίου Μαιευτήρων και Γυναικολόγων, Διδάκτωρ της Ιατρικής σχολής του ΕΚΠΑ και Επίκουρη Καθηγήτρια Μαιευτικής Γυναικολογίας στο ίδιο πανεπιστήμιο. Έχει συγγράψει πολυάριθμα επιστημονικά άρθρα και κεφάλαια, ενώ είναι τακτικά προσκεκλημένη ομιλήτρια σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια. Μιλάει Αγγλικά, Γαλλικά, Ισπανικά, Ιταλικά και Γερμανικά.

Κωνσταντίνος Κάτσος

Ακαδημαϊκός Υπότροφος Ιατροδικαστικής, Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας ΕΚΠΑ

Ο Κωνσταντίνος Κάτσος γεννήθηκε το 1985 και αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το 2010. Ασκήθηκε ως ειδικευόμενος ιατρός στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής του Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα» και στο Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. Από το 2016 κατέχει τον τίτλο της ιατρικής ειδικότητας της Ιατροδικαστικής. Είναι διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α., με θέμα διδακτορικής διατριβής «Κλινική Ιατροδικαστική εξέταση: Μελέτη των σωματικών κακώσεων σε περιστατικά καταγγελθείσας σωματικής βίας». Από το 2019 υπηρετεί ως Ιατροδικαστής – Ακαδημαϊκός Υπότροφος στο Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

Αλεξάνδρα Σολδάτου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδιατρικής, Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων 'Π. & Α. Κυριακού', Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

Η Αλεξάνδρα Σολδάτου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παιδιατρικής και υπεύθυνη της Μονάδας Φροντίδας για την Ασφάλεια των Παιδιών, Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων "Π. & Α. Κυριακού". Αποφοίτησε με άριστα από την Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ. Ειδικεύθηκε στην Παιδιατρική στο University of Iowa, ΗΠΑ και έλαβε το δίπλωμα American Boards of Pediatrics. Μετεκπαιδεύθηκε στο Great Ormond Street Hospital στο Λονδίνο και ακολούθως ολοκλήρωσε την διδακτορική της διατριβή στο ΕΚΠΑ. Επισκέφθηκε το Child Abuse Program του Yale University με υποτροφία του State Department. Έχει λάβει υποτροφία από το ίδρυμα Fulbright για την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος πρόληψης της κακοποίησης των παιδιών στο Yale University.

Ηλέκτρα Κουτσούκου

Δρ. Δικαιωμάτων Παιδιού, Δικηγόρος, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΛΙΖΑ

Η Δρ. Ηλέκτρα Κουτσούκου, Δικηγόρος, σπούδασε νομικά στην Ελλάδα, τη Γερμανία και την Αυστρία και εξειδικεύθηκε στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών. Διδάσκει στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και έχει διδάξει στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στη Διεθνή Ολυμπιακή Ακαδημία, στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας κ.α. Οι δημοσιεύσεις της περιλαμβάνουν πλήθος άρθρων σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά, καθώς και τις μονογραφίες «Νομική Προστασία του παιδιού στην Ελλάδα» (Νομική Βιβλιοθήκη, 2013) και «Κοινωνική προστασία στη σύγχρονη Ελλάδα: παιδική ηλικία και οικογένεια» (Σιδέρη, 2019). Επίσης, συμμετείχε στη μονογραφία «Το εγκληματικό φαινόμενο στην Ελλάδα σήμερα» (Παπαζήση, 2016), ενώ συνεπιμελήθηκε το βιβλίο "Εμπειρίες του Κυβερνοχώρου". (Σιδέρης, 2018). Συμμετέχει σε συνεργασία του ΕΛΙΖΑ με τα Πανεπιστήμια Yale, Iowa και την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, που αφορά στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, ενώ έχει συνεργαστεί με το ΕΚΚΕ, το ΙΥΠ, τη ΓΓΝΓ, το Ι.Ε.Π. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια, για ζητήματα παιδικής κακοποίησης, σε επιμορφώσεις δικαστικών λειτουργών, υπό την αιγίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, ιατρών, εκπαιδευτικών, αστυνομικών κ.α.